

Omgewaaide boom maakt bos afwisselend

Omgevallen bomen in het bos. 'Een klein beetje stormhout kost meer om uit het bos te halen dan het oplevert en levert mooi wat extra biodiversiteit op.'

Bij zware storm waaien vaak flink wat bomen om. Alterra onderzoekt wat opruimen en laten liggen kost en oplevert. Bosbezoekers storen zich in ieder geval niet aan omgewaaide bomen.

Onderzoekers van Alterra zijn twee jaar geleden begonnen met onderzoek naar ecologische, economische en maatschappelijke aspecten van stormhout in een bosgebied op de Noord-Veluwe. Dit bos met zijn vele grove dennen is een belangrijk bostype in Nederland. De eerste resultaten wijzen erop dat bosbezoekers een vlakte met omgewaaide bomen er best natuurlijk en afwisselend uit vinden zien, al vindt niet iedereen het even mooi. Ze denken verder dat het stormhout blijft liggen omdat beheersorganisaties zo proberen de natuurwaarden te verhogen, en soms ook om kosten te besparen.

Insect

De onderzoekers kijken daarnaast naar de ecologische opbrengsten van het hout dat blijft liggen. Het is nog te vroeg om iets te concluderen over de relatie tussen het voorkomen van insecten en schimmels en de hoeveelheid dood hout. Maar ze vonden al wel een insect dat hier tot voor kort eigenlijk nauwelijks voor-

kwam, de *Phaenops cyanea* ofwel de blauwe dennenprachtkever, vertelt Anne Oosterbaan. Waarom die nu opduikt kan Oosterbaan niet zeggen. "We weten wel dat deze kever van warme plekjes houdt, en de omgewaaide bomen liggen in de beschutting."

Toch is dit niet alleen maar goed nieuws, zegt Oosterbaan. "Prachtkevers duiken op bij verzwakte bomen, en kunnen ook zwakke bomen die nog wel staan aantasten."

Wat schimmels betreft, zoals paddenstoelen, laten de eerste resultaten zien dat hun aantal en omvang toeneemt, net als bij mossen. Bij kruidplanten is nog weinig verschil aangetroffen.

Voor de vraag wat het economisch en ecologisch kost en opbrengt om stormhout te laten liggen, werken de onderzoekers aan een afwegingsschema voor beheerders. Dat kunnen ze stapsgewijs doorlopen, per bosvak of bosgebied. "Als je een klein beetje stormhout hebt dan kost het je meer om het eruit te halen dan verkoop oplevert, en levert het mooi wat extra

biodiversiteit op", zegt Oosterbaan. Hoeveel stormhout economisch oplevert hangt naast de hoeveelheid af van de boomdiktes, de kwaliteit, en de dan geldende houtprijzen.

Verjonging

Een ander onderdeel van het onderzoek is het effect van omwaaien op het verjongen van het bos. De onderzoekers hebben in ieder geval al gezien dat er meer zaden ontkiemen in stukken waar veel bomen zijn omgewaaide en het dus lichter is geworden. Dit zijn zaden van onder meer berk, vuilboom, grove den en douglas.

Soorten die gevoelig zijn voor vraat kunnen soms profiteren van stormhout, vertelt Oosterbaan. "Een zomereikje is voor reeën een delicatessen. Maar als de zaailing in een cluster omgewaaide bomen staat, dan kunnen reeën daar niet bij." De metingen later deze herfst moeten meer inzicht in verjonging brengen.

Cluster	Ecologische Hoofdstructuur
Informatie:	www.kennisonline.wur.nl
Contact:	Anne.Oosterbaan@wur.nl 0317 - 48 54 07